

TER BESLISSING

Datum

1 juli 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/136668

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Beslistermijn

04-07-2025

Bijlage(n)

2

Aan

Minister

nota

Meerjarenplan instandhouding Rijkswaterstaat-netwerken
2025-2030

Aanleiding

Tijdens het commissiedebat Strategische Keuzes Bereikbaarheid op 2 april jl. heeft uw ambtsvoorganger toegezegd de Kamer voor de zomer nader te informeren over de meerjarige instandhoudingsopgave en aanpak van de Rijkswaterstaat-netwerken. Het bijgevoegde meerjarenplan instandhouding en Kamerbrief geven hier invulling aan.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de verzending van het meerjarenplan instandhouding en de bijbehorende brief aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Meerjarenplan instandhouding Rijkswaterstaat-netwerken 2025-2030:

- Het meerjarenplan geeft aan hoe Rijkswaterstaat uitvoering geeft aan de meerjarenafpraak instandhouding om de infrastructuurnetwerken op het basiskwaliteitsniveau in stand te houden. Het gaat dan om het hoofdwegennet, het hoofdvaarwegennet en het watersysteem (waaronder de waterkeringen). De meerjarenafpraak loopt tot en met 2030. De meerjarenafpraak en het basiskwaliteitsniveau zijn onder minister Harbers tot stand gekomen.
- Om de netwerken in stand te houden moet er fors meer werk worden verzet. Het meerjarenplan voorziet daarom in een verhoging van de productie van circa 2 miljard naar circa 3 miljard euro per jaar in de periode tot en met 2030, in lijn met de groeiende budgetten.
- Om de productie te verhogen wordt het werk integraal geprogrammeerd, wordt er langjarig en efficiënt samengewerkt met de markt, gaat er meer capaciteit naar het primaire productieproces en wordt er geïnvesteerd in vakmanschap en innovatie. De schaal- en efficiëntievoordelen die door deze aanpak ontstaan, maken het mogelijk om meer werk te verzetten.
- De aanpak is in lijn met de hoofdlijnen uit eerdere Kamerbrieven over het basiskwaliteitsniveau (17 maart 2023) en de verhoging van het productievermogen (17 juni 2024). Ook sluit de aanpak aan op de adviezen uit het rapport Instandhouding voorop! van de externe Adviesgroep ontwikkeling en instandhouding van infrastructuur in beheer bij IenW. Dit rapport is in de Kamerbrief van 17 juni 2024 gedeeld met de Kamer.

- In het plan zijn ook highlights uit de programmering en een toelichting op de hindersaanpak en beperkingen in maakbaarheid opgenomen. Laatstgenoemde onderdeel is ook voorzien van een lijst van projecten die Rijkswaterstaat in voorbereiding heeft, maar nog niet financieel gedekt zijn.
- Uit het plan blijkt dat de maakbaarheid stijgt en de beschikbare budgetten de eerste beperkende factor worden in de verdere verhoging van de productie.

Datum

1 juli 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/136668

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

De begeleidende Kamerbrief:

- Vat de kern van de aanpak samen.
- Benadrukt de continuïteit die nodig is om de productie op instandhouding te verhogen en de gezamenlijke inspanning die dit vraagt van alle betrokkenen.
- Positioneert het meerjarenplan in de grotere infrastructurele opgave waar IenW voor staat. De instandhoudingsopgave is namelijk groter dan waar de meerjarenafspraken en het meerjarenplan in voorzien. Uitstel van werkzaamheden leidt tot meer beperkingen, verstoringen en ongeplande hinder op de netwerken. Dit blijkt ook al uit de Staat van de Infrastructuur die in november 2024 met de Kamer is gedeeld. Hierdoor neemt in eerste instantie de hinder toe. Op langere termijn raakt een slechter functionerende infrastructuur aan de welvaart en het welzijn van alle inwoners. Verdere productieverhoging ook na 2030 is daarom nodig. De krapte op het Mobiliteits- en Deltafonds speelt hierin een belangrijke rol. In de onderbouwing worden bevindingen van de Algemene Rekenkamer en de Raad van State aangehaald over respectievelijk de budgettekorten en achterblijvende investeringen in de infrastructuur.

Het meerjarenplan en de Kamerbrief zijn afgestemd met de IRF. Naar aanleiding van deze afstemming zijn de relatie tussen aanleg en instandhouding en de capaciteit in de infrasector explicieter benadrukt.

Krachtenveld

Het meerjarenplan raakt aan de belangen van de gebruikers van de netwerken, de decentrale overheden en de infrasector. Gebruikers en de decentrale overheden zijn voor hun bereikbaarheid en (water)veiligheid afhankelijk van tijdig onderhoud en vernieuwing van de infrastructuur. Het meerjarenplan maakt inzichtelijk dat een deel van de benodigde werkzaamheden wel in voorbereiding zijn maar nog niet gefinancierd. Dit kan tot vragen en reacties leiden. De infrasector is gebaat bij langjarige zekerheid en een eerlijkere verdeling van risico's. Het meerjarenplan draagt hieraan bij.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

Politieke context

In 2021 is per motie (motie Stoffer c.s.) verzocht om een meerjarenplan instandhouding. Ter opvolging van deze motie zijn twee Kamerbrieven verstuurd over het basiskwaliteitsniveau (17 maart 2023) en de verhoging van het productievermogen (17 juni 2024). De vraag naar een concreet uitvoeringsplan instandhouding is ondanks deze brieven blijven bestaan. Het afgelopen jaar is hier

in meerdere debatten naar gevraagd. Ook zijn er meerdere moties (separaat beantwoord in de MIRT-brief), waaronder van de leden Veltman-Kamp (VVD) en Heutink (PVV), ingediend over deze aanpak. Naar aanleiding van vragen van lid Veltman-Kamp (VVD) tijdens het commissiedebat Strategische Keuzes Bereikbaarheid is toegezegd de Kamer nader te informeren over de instandhoudingsopgave en de aanpak. De aanbieding van het meerjarenplan instandhouding voorziet dus in een brede en langer bestaande wens van de Kamer. Het plan is in lijn met de verzoeken uit de moties.

Financiële overwegingen

Het meerjarenplan heeft geen directe financiële consequenties. Het meerjarenplan maakt wel inzichtelijk dat de beschikbare budgetten nu de beperkende factor zijn in verdere beheersing van de instandhoudingsrisico's op de netwerken en de verhoging van het productievermogen.

Datum

1 juli 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/136668

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Kamerbrief meerjarenplan instandhouding RWS-netwerken 2025-2030	Begeleidende Kamerbrief ter aanbieding van het meerjarenplan instandhouding.
03	Meerjarenplan instandhouding Rijkswaterstaat-netwerken 2025-2030	Plan dat de aanpak van de instandhoudingsopgave door Rijkswaterstaat uiteen zet.